

Edukimi në Distancë

Kujdesi, Zhvillimi dhe Edukimi në fëmijërinë e hershme për moshën 0 - 6 vjeç

**AKTIVITETET E MUAJIT NËNTOR PËR GRUP MOSHËN
0-3 VJEÇ, 0-18 MUAJ**

JAVA E PARË

E HËNË – 2 NËNTOR – Loja me tullumbace

Materialet dhe mjetet: tullumbace, fjongo ose fije peri.

Zhvillimi i aktivitetit: Vendoseni fëmijën në pozitë të shtrirë në shpinë mbi një batanije ose në shtratin e tij/saj dhe lidhni disa tullumbace të fryra me ngjyra me një fjongo ose fije peri në këmbën e fëmijës suaj. Duke luajtur me të, nxiteni që të bëjë lëvizje me këmbë, dhe gjatë lëvizjes së këmbëve gjithashtu do të lëvizin edhe tullumbacet. Ju mund t'i vendosni këto tullumbace edhe në duart e fëmijës. Po ashtu mund të shtrihen edhe ju bashkë me fëmijën dhe t'i lëvizni edhe ju tullumbacet tuaja.

E MARTË – 3 NËNTOR- Loja me pasqyrë

Materialet dhe mjetet: Përballë pasqyrës

Zhvillimi i aktivitetit: Vendoseni fëmijën tuaj përballë një pasqyreje e cila duhet të jetë e një madhësie të atillë që fëmija ta shohë tërë pasqyrimin e vet në të. Qëndroni pranë tij/saj dhe flisni me fjalë aprovuese gjersa ai/ajo shikohet në pasqyrë. Vazhdojeni lojën duke i treguar fëmijës disa pjesë të fytyrës dhe duke i prekur ato.

E MËRKURË – 4 NËNTOR – Unazat nëpër gishta

Materialet dhe mjetet: dora e vizatuar në fletë dhe e prerë, plastelinë, shkop, shirit, pipa, shirita letre.

Zhvillimi i aktivitetit: Për këtë aktivitet vizatoni dy duart tuaja në një fletë dhe preni vizatimin. Mbrapa ngjiteni një shkop dhe vendoseni në një top të formuar nga plastelina. Krijoni unaza nga pipat apo shirita të gjerë. Më pas kërkoni nga fëmija që t'i vendosë unazat prej pipave ose prej plastelinës apo letrës në secilin prej gishtave të dorës. Mos e ndihmoni fëmijën, por lejojeni të provojë disa herë duke e përgëzuar kur të arrijë t'i vendosë unazat në gishta. Fëmija mund t'i vendosë unazat edhe në gishtat e vet.

E ENJTE – 5 NËNTOR – Fytyra ime e qeshur

Materialet dhe mjetet: letër e prerë në formë të rrumbullakët , pjatë letre/plastike, figura të pjesëve të fytyrës, ngjitës.

Zhvillimi i aktivitetit: E tëra që ju nevojitet për këtë aktivitet është një pjatë letre/plastike apo një letër e prerë në formë rrumbullake dhe disa fotografi të pjesëve të fytyrës të prera nga një revistë ose gazetë apo nga ndonjë fotografi e fëmijës suaj. Ofrojuni fëmijëve figurat e prera të pjesëve të fytyrës dhe nxiteni që t'i ngjisë në pjatë apo letër duke krijuar një fytyrë. Ju mund ta vendosni një pasqyrë përballë fëmijës dhe duke emërtuar secilën pjesë të fytyrës, ta nxisni fëmijën që ta gjejë atë pjesë dhe ta vendosi në fytyrën prej letre. Në këtë lojë mjafton që fëmija të përpiqet t'i vendosë pjesët e fytyrës. Mos prisni që kjo vendosje të jetë e duhura.

E PREMTE – 6 NËNTOR – Ku është?

Materialet dhe mjetet: Libri me figura të kafshëve, kukulla ose lodra e preferuar e fëmijës.

Zhvillimi i aktivitetit: Uluni së bashku me fëmijën në pjesën e preferuar të shtëpisë dhe merrni një libër me figura ose kukullën/lodrën e preferuar të tij/saj. Shfletoni faqet e librit duke e nxitur edhe fëmijën që t'i shfletojë dhe në fotot që i shikoni tregojini fëmijës pjesët e trupit të kafshës në përrallë. Ju mund ta bëni këtë edhe me pjesët e trupit të kukullës ose lodrës së preferuar dhe të kërkonte nga fëmija t'ju tregojë se ku është syri, veshi, hunda, koka, dora dhe këmba. Gjithashtu mund edhe ta pyesni ku është veshi? ku është syri?, etj. dhe të kërkonte që fëmija t'i prekë pjesët e kërkuara tek kukulla ose lodra.

JAVA E DYTË

E HËNË – 9 NËNTOR – Higjena përmes lojës

Zhvillimi i aktivitetit: Sot, vendosni në një kuti me kapak disa lodra dhe materiale të higjienës për fëmijët, të tilla si: peshqir, furçë dhëmbësh, shampon, fjongo për t'i lidhur flokët, lodra me të cilat fëmija luan kur bën dush, etj. Në kapakun e kutisë hapni një vrimë dhe fëmija fut dorën për ta marrë një objekt. Pasi e merr, ju e përgëzoni dhe i tregoni me gjeste për çfarë shërben.

Ju mund ta bëni të njëjtën lojë edhe duke i ngjitur objektet e tilla në mur me ngjitës dhe fëmija përpiqet që ta heqë ngjitësin për ta gjetur objektin.

E MARTË – 10 NËNTOR – Edhe unë mund të ndihmoj

Materialet dhe mjete: një ose dy lodra, kovë, ujë, sapunë, sfungjer, peshqir.

Zhvillimi i aktivitetit: Vendosni mbulesën e tavolinës ose peshqirin poshtë dhe pastaj vendosni mbi të kovën apo një legen të vogël me ujë me disa pika sapun enësh. Sigurohuni që ta mbushni ujin në kovë jo më shumë se gjysmën. Vendosni lodrat për t'i larë fëmija dhe lejojeni fëmijën që t'i lajë ato. Pasi t'i ketë larë lejojeni t'i thajë duke i fshirë me një peshqir. Përgëzojeni për pastrimin dhe lejojeni t'ju ndihmojë që ta pastroni vendin dhe t'i çoni gjërat në vendin e vet.

Bëjeni këtë lojë edhe nëse fëmija është i/e vogël...ai/ajo do të kënaqet duke e futur lodrën në legenin me ujë e me shkumë gjersa ju qëndroni më afër tij/saj.

E MËRKURË – 11 NËNTOR – Koha për pastrim

Zhvillimi i aktivitetit: Bëjeni kohën e pastrimit argëtuese për fëmijën duke krijuar një rutinë të shëndetshme të higjienës trupore. Përcaktoni kohën kur fëmija juaj do të bëjë dush. Mbusheni legenin/govatën/vaskën me ujë të ngrohtë dhe shampon për fëmijë. Hidhni në të edhe një ose dy lodra të fëmijës. Tregojini fëmijës që është është koha e pastrimit dhe gradualisht vendoseni në legen/govatë/vaskë. Ndhimoheni të qëndrojnë në të dhe stimulojeni të luajë me lodrat.

E ENJTE - 12 NËNTOR - Mikrobet me xixa

Materialet dhe mjetet: një ose dy lodra mbi të cilat hedhim xixa, pak baltë.

Zhvillimi i aktivitetit: Hidhni mbi një ose dy lodra të fëmijës disa xixa dhe ofrojani fëmijës për të lozur me to. Tërhiqni vëmendjen e fëmijës duke i treguar se duart e tij/saj janë bërë me xixa dhe duhen pastruar. Ofrojeni tek lavamani dhe ndihmoheni t'i fërkojë duart me njëra-tjetrën dhe t'i pastrojë ato.

Ju mund të krijoni disa situata në të cilat fëmija i ndot duart e tij/saj dhe më pas ju e nxitni fëmijën që t'i lajë duart disa herë. Në varësi të moshës, lejojeni ta bëjë edhe vetë pastrimin e tyre.

E PREMTE - 13 NËNTOR - Ngjyrat e ushqimit

Zhvillimi i aktivitetit: Urojmë që deri në moshën 6 muaj, foshnja juaj të ushqehet me qumësht gjiri. Në këto raste, gjatë ushqyerjes mos luani me foshnjën tuaj, lejojeni të ushqehet aq sa ka nevojë e më pas e ngrini në krahë që të ketë mundësi të nxjerrë ajrin e thithur bashkë me qumështin.

Pas kësaj moshe, gradualisht foshnja prezantohet me ushqimet e forta, në fillim në formë të puresë e më pas në copëza të vogla.

Nxiteni fëmijën tuaj të ushqehet vetë, duke ia bërë edhe më interesant ushqimin përmes llojllojshmërisë dhe ngjyrave natyrore që ushqimet kanë. Lejojeni të përdorë dorën dhe dy gishta për ta kapur ushqimin dhe vendosini në pjatë aq ushqim sa mendoni se fëmija mund ta hajë. Më mirë të ketë më pak në pjatë se sa të mbetet. Më pas lejojeni t'ju ndihmojë për ta pastruar tavolinën/vendin e tij/saj.

JAVA E TRETË

E HËNË – 16 NËNTOR – Fillojmë t'i pastrojmë dhëmbët

Zhvillimi i aktivitetit: Kur fëmija është i vogël, merrni një leckë të lagur të butë dhe fërkojani lehtësisht mishin e dhëmbëve si dhe gjuhën e tij/saj.

Me daljen e dhëmbëve dhe rritjen e fëmijës ju mund t'i ofroni fëmijës një furçë të vogël dhe ta lejonit që të eksplorojë përdorimin e saj. Ju mund t'i ofroni shembullin tuaj se si lahen dhëmbët si gjatë kohës në mëngjes dhe në mbrëmje duke e ndihmuar që të prezantohet me rutinën e pastrimit të tyre.

E MARTË – 17 NËNTOR – Ushqejmë kafshët

Zhvillimi i aktivitetit: Është një nga lojrat e preferuara të fëmijëve. Rënditni lodrat e tij/saj dhe ofrojini edhe një pjatë dhe lugë për secilin. Kaq mjafton që ai/ajo ta imitojë një situatë të jetës së përditshme. Qëndroni pranë tij/saj dhe ngacmoheni me pyetje për ta stimuluar pasurimin e fjalorit të tij/saj. Pyeteni thjeshtë dhe qartë dhe lejojeni që të përpiqet t'ju përgjigjet.

E MËRKURË – 18 NËNTOR – Zbulojmë të njëjtat

Materialet dhe mjetet: çdo objekt në familje, një letër në të cilën është e kopjuar forma e objekteve.

Zhvillimi i aktivitetit: Ofrojini fëmijës një grumbull me objekte dhe një letër në të cilën paraprakisht keni kopjuar formën e objekteve. Kërkoni nga fëmijët që të gjejnë se ku e ka vendin secili objekt. Lejojeni të provojë disa herë dhe përgëzojeni kur përpiqet deri sa ta gjejë.

Nëse fëmija është më i/e vogël, ju mjaftojnë dy-tre objekte që mund të jenë edhe fruta apo lodra dhe fotot e tyre të plota. Nxiteni fëmijën që t'i bëjë bashkë të njëjtat.

E ENJTE – 19 NËNTOR – Luaj dhe argëtohem

Zhvillimi i aktivitetit: Për fëmijët më të vegjël, sot mjafton t'i bëni disa figura hijesh me gishtat tuaj dhe fëmija do të përpiqet t'i ndjekë me sy apo t'i kapë me duar. Shoqërojeni ndryshimin e figurës me tingullin e zërit tuaj.

Nëse fëmija është pak më i/e madh/e, mjafton t'i ofroni një tepsi me forma dhe ta lejoni që të provojë të vendosë në to materiale të ndryshme. Lejojeni të provojë disa herë deri sa t'i rehatojë sipas madhësisë e butësisë.

E PREMTE – 20 NËNTOR – Në këndin e dashur

Zhvillimi i aktivitetit: Asnjëherë nuk është herët për t'iu lexuar fëmijëve. Tashmë besojmë se e keni caktuar këndin e dashur të leximit në shtëpinë tuaj. Merrni një libër me figura dhe lexojini ngadalë e qartë fëmijës suaj storien e librit. Tregojini figurat një nga një dhe luani me intonacionin e zërit tuaj.

JAVA E KATËR

E HËNË – 23 NËNTOR – Zbuloj rreth e qark

Materialet dhe mjetet: Një batanije dhe lodra të ndryshme të vendosura rreth e qark saj.

Zhvillimi i aktivitetit: Vendoseni foshnjën tuaj në mes të batanijes dhe lejojeni të zbulojë çfarë ka rreth e qark saj. Qëndroni afër vetëm për të shmangur ndonjë lëvizje përmes së cilës fëmija mund të lëndohet, por mos e ndihmoni në përpjekjet që bën për të parë apo për ta gjetur një lodër. Stimuloheni që të kërkojë nga të gjitha anët, duke bërë zhurma apo duke i treguar me gisht nga të kërkojë. Përgëzojeni kur arrin të kthehet apo të shikojë e të zbulojë një lodër ose objekt të ri.

Nëse fëmija është më i/e madh/e, sot për të krijoni rrugën sensorike: vendosni në dysheme materiale të ndryshme të tilla si një jastëk, disa kapakë të shisheve, disa kokrra të fasuleve ose misrit, një grusht oriz, disa kokrra arra, një tepsi përmbys, gurë të vegjël, kuti të vezëve, etj. dhe nxiteni që të ecë mbi to [ndihmoheni duke ia mbajtur dorën nëse e shihni se ka nevojë]. Provojeni edhe ju bashkë me të dhe përgëzojeni kur e përfundon kalimin nëpër rrugën sensorike.

E MARTË- 24 NËNTOR – Rrathët në shkop

Materialet dhe mjetet: një shkop druri apo materiali tjetër, rruaza ose makarona.

Zhvillimi i aktivitetit: Ofrojini fëmijës disa makarona me vrimë në mes, ose rrathë të vegjël me ngjyra si dhe një shkop druri ose dy pipëza të vendosura mbi një copë plasteline nga brumi. Nxiteni fëmijën që t'i vendosë makaronat ose rrathët në shkop, duke i qëndruar afër dhe duke e ndihmuar herë pas here.

E MËRKURË – 25 NËNTOR – Natyrë festive

Zhvillimi i aktivitetit: Sot kurdo që keni kohë paradite apo pasdite, merrni fëmijën tuaj dhe dilni në qytet/fshat duke e prezantuar atë me zbukurimet me rastin e festës. Lejojeni t'i shikojë, t'i prekë, provojë dhe tregojini më shumë për to.

E ENJTE – 26 NËNTOR – Kutia e dritës

Materialet dhe mjetet: kuti e madhe, një marker apo ngjyra uji, disa drita dekorative me ngjyra.

Zhvillimi i aktivitetit: Me siguri në shtëpi keni ndonjë kuti të madhe që nuk e përdorni më. Sot kutia është loja e fëmijës suaj. Futeni brenda në kuti dhe lejojeni të shkarravisë në faqet e saj. Nëse është i/e vogël, mjafton ta shtroni një shtresë të butë dhe shtrijeni me kurriz....lyeni këmbët e tij/saj me ngjyra uji dhe do të shikoni që në faqet e kutisë do të shfaqen figurat e para. Nëse fëmija mund të ulet, ofroji një marker ose një pjatë me ngjyra uji dhe ai/ajo do të fillojë të krijojë pikturën e vet, ashtu si i pëlqen.

Loja nuk mbaron këtu: në pjesën e sipërme të kutisë hapni disa vrima dhe në to vendosni shiritin e dritave dekorative. Mbylleni kutinë [sigurohuni që në njërin anë kutia të jetë e hapur dhe ju të jeni aty me fëmijën], dhe ndizni dritat. Kënaquni me përjetimin e fëmijës suaj.

E PREMTE – 27 NËNTOR – Flamuri sensorik

Materialet dhe mjetet: rruaza të kuqe ose topa të vegjël të kuq, fasule të zeza ose kopsa të zeza.

Zhvillimi i aktivitetit: Në një qese që mbyllet mirë vendosni shumë rruaza të kuqe ose topa të vegjël të kuq dhe disa të zinj [mund të vendosni edhe kopsa të zeza të mëdha ose fasule të zeza, etj]. Mbusheni qesen me pak ujë dhe lejojeni fëmijën të luajë me të.

E HËNË – 30 NËNTOR – Luajmë me lugë

Zhvillimi i aktivitetit: Mbushni sot një tepsi me miell, ose me kripë ose me oriz. Mjafton që t'i jepni një lugë druri dhe një lugë metali fëmijës suaj në dorë dhe ai/ajo do të bëjë viza apo shgarravina në tepsi, do të krijojë tinguj të ndryshëm dhe do të ndjejë ndryshimin në mes të lugës së drurit dhe lugës nga metali. Lejojeni edhe të mbushë grushtat e vegjël me miell apo kripë apo oriz. Qëndroni pranë tij/saj dhe luani së bashku.

